

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

Michał Serzycki

DOLiS – 035 – 1368 / 08

Warszawa, dnia października 2008 r.

Prezes Zarządu

Spółdzielnia Mieszkaniowa

w związku z pojawiającymi się w materiałach prasowych doniesieniami dotyczącymi wprowadzenia przez Spółdzielnię Mieszkaniową cyt.: „(...) wideokontroli osiedlowych pijaków (...)”, za pośrednictwem którego – jak dalej z opublikowanego materiału wynika – dokonywane jest permanentne rejestrowanie obrazu, cyt.: „(...) z placyku koło pawilonów (...)” i przesyłanie go do około 5 – ciu tysięcy mieszkań należących do spółdzielców, zwracam uwagę na okoliczność, iż praktyka powyższa może prowadzić do postawienia zarzutu naruszenia konstytucyjnie gwarantowanego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej prawa do prywatności.

Z pozyskanych przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych informacji wynika, iż zamieszczona na jednym z budynków należących do ww. spółdzielni kamera w sposób ciągły rejestruje obraz, a więc, cyt.: „(...) Każda kobieta może sobie włączyć telewizor na odpowiednim kanale, by zobaczyć, czy na placyku nie upija się jej mąż lub syn (...)”

Podkreślenia wymaga w tym miejscu, iż zgodnie z art. 47 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, każdy ma prawo do ochrony prawnej życia prywatnego, rodzinnego, czci i dobrego imienia oraz do decydowania o swoim życiu osobistym. Polska ustawa zasadnicza podkreśla przy tym, w swym art. 233 ust. 1, że prawo to nie może doznawać ograniczeń także w stanach nadzwyczajnych. Skoro zatem przepisy Konstytucji RP chronią przedmiotowe prawo w sytuacji zagrożenia, to tym bardziej nie mogą wprowadzać w tym zakresie ograniczeń wówczas, kiedy płynące z powyższego „korzyści” nie są wystarczające dla uznania zasadności ingerencji o takim charakterze. W wyroku z dnia 20 marca 2006 r. o sygn. akt K 17/05 Trybunał Konstytucyjny

podkreślił, iż, cyt.: „(...) Nie można (...) tracić z pola widzenia faktu, że prawo do prywatności ma charakter szczególny w systemie praw i wolności konstytucyjnych (...).”

Obowiązek poszanowania prawa do prywatności wynika również z faktu, iż Rzeczpospolita Polska, jako państwo członkowskie Unii Europejskiej, jest stroną europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie w dniu 4 listopada 1950 r., która w swym art. 8 ustanawia prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego, swojego mieszkania i swojej korespondencji.

Na marginesie powyższych rozważań należy natomiast zwrócić uwagę na przyjętą w dniu 11 lutego 2004 r. opinię (nr 4/2004) Grupy roboczej do spraw ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych, powołanej na podstawie art. 29 Dyrektywy 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych (Dz.U.UE.L.95.281.31). W opinii tej zwrócono uwagę m. in. na konieczność respektowania zasady proporcjonalności (dane muszą być adekwatne i istotne dla celów przetwarzania) przy posługiwaniu się video – nadzorem, która oznacza przede wszystkim, że urządzenia video – nadzoru mogą być stosowane wyłącznie jako środki pomocnicze, gdy istnieje cel rzeczywiście uzasadniający ich użycie. Systemy te mogą być stosowane, gdy inne środki prewencyjne, ochrony i/lub bezpieczeństwa, o charakterze fizycznym i/lub logicznym, nie wymagające pozyskiwania obrazu, okażą się ewidentnie niewystarczające lub niemożliwe do zastosowania w związku z powyższymi prawnie uzasadnionymi celami. Ta sama zasada dotyczy również wyboru odpowiedniej technologii, kryteriów wykorzystywania urządzeń w konkretnych sytuacjach oraz ustaleń dotyczących przetwarzania danych, odnoszących się także do zasad dostępu i okresu przechowywania.

Istotne znaczenie ma w tej materii – jak dalej traktuje ww. opinia – realizacja obowiązku informacyjnego wobec osób, których dane osobowe pozyskane zostały za pomocą video – nadzoru, zgodnie z wymogami art. 10 i 11 ww. Dyrektywy 95/46/WE. Wskazano przy tym, iż osoby te muszą mieć świadomość faktu prowadzenia czynności video-nadzoru, tablice informacyjne o video – nadzorze powinny być widoczne, syntetyczne, umieszczone w sposób trwały w niezbyt dużej odległości od nadzorowanych miejsc. Muszą także wskazywać cele działań nadzoru jak również administratora przetwarzania, natomiast wymiary tablic muszą być proporcjonalne do miejsca, gdzie są umieszczone.

W obliczu powyższego, jako wysoce naganną, należy uznać stosowaną przez Spółdzielnię Mieszkaniową, praktykę. Trudno jest bowiem mówić w tym przypadku o niezbędności ww. formy sprawowania nadzoru, zwłaszcza w sytuacji, gdy zasadniczym celem, któremu powyższe przedsięwzięcie ma służyć jest – jak wynika z prasowych doniesień – weryfikowanie, czy nie dochodzi do niszczenia posadzonej na obszarze monitorowanego miejsca roślinności oraz

„przylapywanie” ewentualnych „trunkowych panów”, a osobami, które kontroli w tym zakresie dokonują są mieszkańcy przyznający na łamach prasy, iż „gdy tylko w telewizji nie ma nic ciekawego spoglądają na obraz z monitora”.

Powyższe jest tym bardziej wątpliwe, gdyby wziąć pod uwagę, iż stosownie do treści art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (t.j. Dz. U. Nr 123, poz. 779, z późn. zm.), ochrona porządku publicznego na terenie gminy jest zadaniem samorządowej umundurowanej formacji, jaką jest straż gminna.

Mając na uwadze przedstawione argumenty zwracam się do Pana Prezesa o uwzględnienie w działalności Spółdzielni ww. uwag i poinformowanie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych o podjętych na ich skutek działaniach.